

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นพื้นฐานการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมและถือเป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ให้การศึกษาและฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับระบอบประชาธิปไตยกับประชาชน โดยให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในภารกิจของท้องถิ่นและเกิดความสำนึกถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองที่มีต่อชุมชนหน้าที่พลเมือง อันจะนำไปสู่การปกครองตนเองในที่สุด อาจกล่าวได้ว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองและมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด โดยมีตัวแทนของประชาชนเข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรที่เรียกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการที่จะพัฒนาและทำภารกิจเพื่อตอบสนองปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ตรงตามเป้าหมาย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากที่สุด นอกจากนี้ในความสัมพันธ์กับรัฐบาลกลางจะพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นองค์กรที่ช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล เนื่องจากรัฐบาลกลางได้มอบหมายถ่ายโอนภารกิจหลายประการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสิ่งที่เห็นได้ชัดคือ การเปลี่ยนบทบาทอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลกลางและราชการส่วนภูมิภาค ซึ่งเคยทำหน้าที่เป็นผู้ปฏิบัติ กลับกลายเป็นผู้ทำหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุนและให้ความช่วยเหลือทางด้านวิชาการให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และอนาคตราชการส่วนกลางและส่วนภูมิภาคจะต้องลดบทบาทในการทำการลงไป (โกวิทย์ พวงงาม และคณะ, 2551 : 30)

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรที่เกิดขึ้นตามแนวคิดในการลดภาระของรัฐบาลและหลักการกระจายอำนาจปกครอง กล่าวคือเป็นองค์กรที่รับมอบภารกิจบางอย่างจากรัฐบาลมาดำเนินการจัดทำเอง โดยภารกิจที่จัดทำนั้นเป็นเรื่องที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับท้องถิ่นและเป็นภารกิจที่ท้องถิ่นสามารถจัดทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่ารัฐบาล เนื่องจากเป็นภารกิจที่มีลักษณะเฉพาะขึ้นอยู่กับสภาพความเป็นอยู่ของท้องถิ่นแต่ละแห่ง ดังนั้นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงน่าจะเข้าใจปัญหาและจัดทำภารกิจเหล่านี้ได้ดีกว่าส่วนกลาง การจัดทำภารกิจดังกล่าวจึงถือเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่รัฐบาลมอบหมายให้

ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นย่อมมีอิสระในการบริหารจัดการกิจการดังกล่าวตามแนวทางของตนเอง โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากส่วนกลาง ทั้งนี้อำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีขอบเขตเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับรัฐบาลเป็นผู้กำหนด โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นกลไกที่สำคัญในการดำเนินการหรือให้บริการที่เกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ดังจะเห็นได้จากมาตรา 66 มาตรา 67 และมาตรา 68 ของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้กว้างมาก และเกี่ยวข้องกับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในแทบทุกด้าน เช่น การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก การรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร จัดให้มีและบำรุงรักษาการไฟฟ้าหรือแสงสว่าง และทางระบายน้ำ เป็นต้น (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. 2554 : 188-189)

โดยเฉพาะภารกิจด้านการจัดการหรือการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับประชาชนในท้องถิ่น เช่น การก่อสร้างถนน สะพาน เพื่อการคมนาคมและการขนส่ง ก่อสร้างระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การผังเมือง และการควบคุมอาคาร เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด มีศักยภาพในการบริการสาธารณะ แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนและตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง ซึ่งการมีโครงสร้างพื้นฐานที่ดี นอกจากจะส่งผลดีต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในท้องถิ่นแล้ว โครงสร้างพื้นฐานยังเป็นปัจจัยเกื้อหนุนที่ช่วยในการพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่น เช่นการก่อสร้างถนน ถือเป็นปัจจัยในการผลิต ช่วยในการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าและบริการต่างๆ ของท้องถิ่นออกสู่ตลาดภายนอก เป็นต้น ซึ่งเราจะเห็นได้ว่าในบรรดาภารกิจต่างๆ ตามกฎหมายที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีหน้าที่ต้องจัดทำ หรืออาจพิจารณาจัดทำในพื้นที่ความรับผิดชอบของตนนั้น โครงการก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานนับเป็นภารกิจหนึ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดทำกันมาก เนื่องจากโครงการประเภทนี้มักเป็นโครงการที่คนในท้องถิ่นมีความต้องการในลำดับก่อนโครงการประเภทอื่น การจัดทำโครงการจึงมักตอบสนองความต้องการของคนในชุมชนได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม (มนตรี เกิดมีมูล. 2545 : 12)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง ซึ่งเป็นหน่วยงานราชการหนึ่ง ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน โดยการก่อสร้างถนนผิวจราจรลูกรัง ถนนผิวจราจรคอนกรีต เพื่อความ

สะดวกในการคมนาคมและการขนส่ง รางระบายน้ำคอนกรีตเสริมเหล็ก ระบบประปา รวมถึงระบบไฟฟ้า และ โครงสร้างพื้นฐานอีกหลายโครงการ (องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง, 2553 ข : 2-3) ให้ประชาชนได้รับบริการสาธารณะอย่างเพียงพอและทั่วถึง เพื่อความสะดวกสบายในการดำรงชีวิต และเพื่อให้ประชาชนชาวตำบลนาหนึ่ง รวมถึงประชาชนทั่วไปมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ถึงแม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง จะได้ดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานจำนวนหลายโครงการในแต่ละปีงบประมาณ แต่ยังไม่มีการศึกษาวิจัยที่แน่ชัดถึงความคิดเห็นของประชาชนในพื้นที่ต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานอย่างเป็นระบบ ซึ่งความคิดเห็นของประชาชนมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำเนินการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง ที่จะสะท้อนถึงสภาพปัญหา ความต้องการของประชาชน รวมถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง

ในฐานะที่ผู้ศึกษาเป็นพนักงานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่งที่ได้รับผิดชอบในงานของส่วน โยธา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง โดยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการศึกษารั้งนี้จะเป็นแนวทางในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นได้ และเป็นการกระตุ้นให้ผู้บริหารท้องถิ่นนำข้อมูลไปใช้ในกระบวนการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล และการจัดทำข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล อันจะก่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตลอดไป

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย จำแนกประชาชนตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย

สมมติฐานการศึกษา

1. ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย ในระดับดี

2. ประชาชนองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ มีความคิดเห็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย แตกต่างกัน

ขอบเขตการศึกษา

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 5 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง. 2553 ข : 3) ได้แก่

- 1.1 ด้านการคมนาคมขนส่ง
- 1.2 ด้านระบบไฟฟ้า
- 1.3 ด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
- 1.4 ด้านระบบระบายน้ำ
- 1.5 ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง จาก 17 หมู่บ้าน จำนวนทั้งสิ้น 7,635 คน ซึ่งเป็นผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งนายกและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง ครั่งล่าสุด

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง จาก 17 หมู่บ้าน ได้มาโดยการคำนวณทางสถิติตามวิธีการของ ยามาเน่ (Yamane. 1973 : 727) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 390 คน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) คือ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ จำนวน 17 หมู่บ้าน ได้แก่

- 3.1.1 หมู่ที่ 1 บ้านนาหนัง
- 3.1.2 หมู่ที่ 2 บ้านแป้น
- 3.1.3 หมู่ที่ 3 บ้านคงบังเหนือ
- 3.1.4 หมู่ที่ 4 บ้านกุดแกลบ
- 3.1.5 หมู่ที่ 5 บ้านก่องจันทร์
- 3.1.6 หมู่ที่ 6 บ้านคงสระพัง
- 3.1.7 หมู่ที่ 7 บ้านด่อนเหนือ
- 3.1.8 หมู่ที่ 8 บ้านหนองหอย
- 3.1.9 หมู่ที่ 9 บ้านนาหว้า
- 3.1.10 หมู่ที่ 10 บ้านโคกพัฒนา
- 3.1.11 หมู่ที่ 11 บ้านใหม่โพธิ์ชัย
- 3.1.12 หมู่ที่ 12 บ้านโพธิ์ศรี
- 3.1.13 หมู่ที่ 13 บ้านคำสว่าง
- 3.1.14 หมู่ที่ 14 บ้านห้วยคู
- 3.1.15 หมู่ที่ 15 บ้านนาเจริญ
- 3.1.16 หมู่ที่ 16 บ้านสระพังคำ
- 3.1.17 หมู่ที่ 17 บ้านแป้นใหม่

3.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) คือ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอโพธิ์ชัย จังหวัดหนองคาย 5 ด้าน (องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง. 2553 ข : 3) ได้แก่

- 3.2.1 ด้านการคมนาคมขนส่ง
- 3.2.2 ด้านระบบไฟฟ้า
- 3.2.3 ด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
- 3.2.4 ด้านระบบระบายน้ำ
- 3.2.5 ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน

4. ขอบเขตด้านพื้นที่

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดให้ใช้พื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย

5. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา

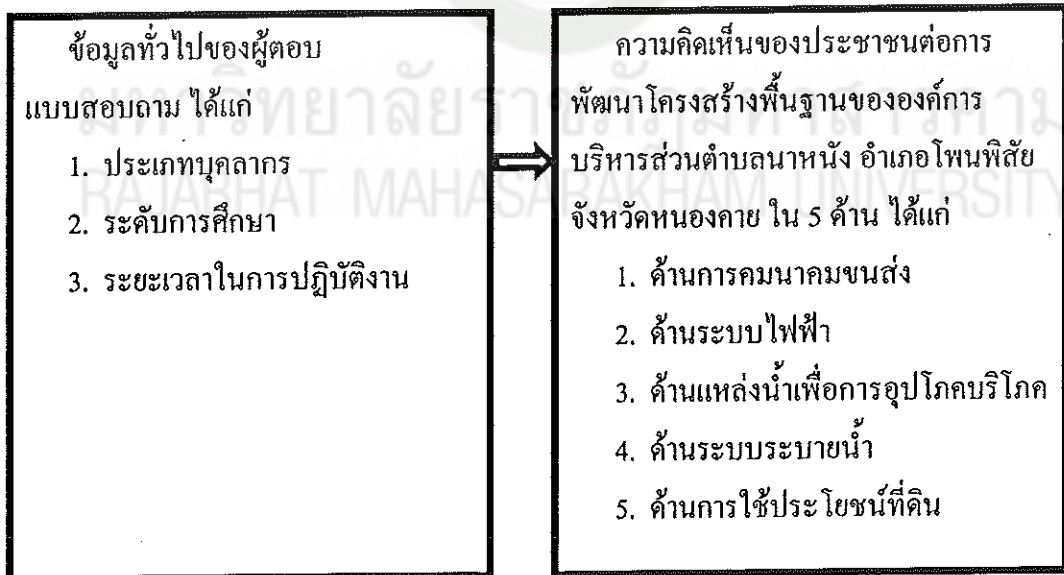
ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาใช้ระยะเวลาศึกษาระหว่างเดือน มีนาคม ถึงเดือน กรกฎาคม พ.ศ. 2554

กรอบแนวคิดการศึกษา

ผู้ศึกษาได้กรอบแนวคิดในการศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง อำเภอโพธาราม จังหวัดหนองคาย มาจากความหมายและประเภทของโครงสร้างพื้นฐาน ตามแผนการดำเนินงานส่วน โยธา ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนังประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 ดังนี้ (องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนัง. 2553 ข : 3)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความคิดเห็น หมายถึง ทรรศนะหรือเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะ สังเกตและวัดได้จากคน ซึ่งอาจแสดงออกมาด้วยการพูด การปฏิบัติ หรือการเขียน ในการศึกษาครั้งนี้หมายถึง ความคิดเห็นต่อการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ประชาชน หมายถึง บุคคลที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป และมีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

การพัฒนา หมายถึง กระบวนการในการเปลี่ยนแปลงสร้างสรรค์ความก้าวหน้าทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นความก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ ความเป็นธรรมในสังคม ความเสมอภาคทางการเมือง และการรักษาวัฒนธรรมอันดีงามของประเทศ เพื่อให้ประเทศก้าวหน้า และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ ในศึกษานี้หมายถึงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอ โพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

โครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง โครงการก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา สิ่งก่อสร้างอันเป็นสาธารณะต่างๆ ที่จำเป็นในชั้นพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง 5 ด้าน ได้แก่

1. ด้านการคมนาคมขนส่ง หมายถึง การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมถนน ทางเท้า สะพาน ป้ายจราจรบอกเส้นทาง และสัญญาณ ไฟจราจร
2. ด้านระบบไฟฟ้า หมายถึง การติดตั้งและซ่อมแซม ไฟฟ้าส่องสว่าง การขยายเขตการใช้ไฟฟ้า และการติดตั้งและซ่อมแซม ไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์
3. ด้านแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค หมายถึง การก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซมระบบประปา การก่อสร้างฝายกั้นน้ำ การขยายเขตการใช้ประปา การซ่อมแซมท่อส่งน้ำประปา และการขุดลอกแหล่งน้ำเพื่อการกักเก็บน้ำ
4. ด้านระบบระบายน้ำ หมายถึง การก่อสร้างวางท่อระบายน้ำ การซ่อมแซมท่อระบายน้ำ การก่อสร้าง ซ่อมแซมรางระบายน้ำ การขุดลอกคู คลอง เพื่อการระบายน้ำ
5. ด้านการใช้ประโยชน์ที่ดิน หมายถึง การซื้อที่ดินเพื่อการก่อสร้างอาคารสาธารณะต่างๆ หรือการพัฒนาปรับปรุงที่ดินเพื่อการก่อสร้างอาคารเอนกประสงค์ สวนสาธารณะ ลานกีฬา และศาลาประชาคม

องค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอ
โพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร
ตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

ประโยชน์การศึกษา

ข้อสนเทศที่ได้สามารถเป็นข้อมูลในการปรับปรุงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ
องค์การบริหารส่วนตำบลนาหนึ่ง อำเภอโพธิ์พิสัย จังหวัดหนองคาย และเป็นแนวทางใน
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และ
สามารถแก้ไขปัญหาคความเดือดร้อนของประชาชนในท้องถิ่นได้

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY